

## Rezumat

### Proiectul „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere la Uniunea Europeană”. (2015-2018)

Cifra Proiectului **15.817.06.29A**

Direcția Strategică: „**Patimoniul național și dezvoltarea societății**”

Cercetările în cadrul Proiectului au fost realizate în 28 autorități ale administrației publice locale și au fost desfășurate 45 ședințe de lucru cu autoritățile publice locale.

În rezultatul cercetărilor efectuate s-a stabilit că în ultima perioadă au fost elaborate și adaptate o serie de legi și hotărâri care vizează direct administrația publică locală. În acest sens, menționăm reglementările ce vizează descentralizarea și transmiterea unor atribuții și obiective către administrația publică locală. În sarcina administrației publice locale au trecut serviciile publice comunal-locative, de asigurare cu căldură și apă, administrarea drumurilor locale, transportul local, administrarea patrimoniului instituțiilor din domeniul învățământului și sănătății, etc. Principalul document de politici în domeniul administrației publice locale este Strategia Națională de Descentralizare, Strategia privind reforma administrației publice 2016+2020.

În același timp, au fost identificate un șir de probleme cu care se confruntă autoritățile administrației publice locale, inclusiv:

- Din cele 28 de autorități publice locale analizate 24 nu dispun de un Plan de Dezvoltare Instituțională;
- Autoritățile publice locale activează în baza Statutului localității și Regulamentului Consiliului Local, aprobate mai mult de 10 ani în urmă (unele localități nu au Statutul aprobat);
- În cadrul primăriilor nu există o bază de date în format electronic care ar asigura păstrarea memoriei instituționale;
- Condițiile de desfășurare a activității în 8 din cele 28 autorități analizate nu corespund cerințelor;
- Echipamentul electronic și informațional-tehnic pe care îl dețin autoritățile locale este depășit moral și numeric insuficient;
- Lipsesc programele soft, care ar asigura calitatea și cantitatea serviciilor administrative prestate cetățenilor;
- În structura administrației publice locale lipsește unitatea responsabilă de resursele umane;
- Lipsa resurselor financiare pentru dezvoltarea profesională a angajaților;
- Nivel sporit de fluctuație a personalului din APL și insuficiență de specialiști profesioniști;
- Capacități reduse în planificare strategică;
- Strategii de dezvoltare a localităților neactualizate;
- Lipsesc Planurile urbanistice de dezvoltare a localităților;
- Nivel scăzut de pregătire a consilierilor în materie de proces decizional;
- Modalitățile de informare a populației privind activitatea APL sunt insuficiente în pofida faptului că APL utilizează diverse surse.
- În toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul I nu există sistem de canalizare;
- Lipsa resurselor financiare pentru dezvoltarea unui management a deșeurilor eficient și amenajarea teritoriului;
- Lipsa în 80% din localități a Planurilor urbanistice și a celor de amenajare a teritoriului localităților;
- Sistem subdezvoltat al serviciilor publice (servicii sociale, servicii de recreere, culturale).

În vederea atingerii scopului și obiectivelor proiectului, dar și a diminuării impactului problemelor identificate asupra activității administrației publice locale membrii echipei de cercetare au realizat activități de cercetare, consultanță și instruire.

În acest context, menționăm analiza și descrierea a patru procese administrative: *procesul de planificare a activităților în APL; organizarea activităților în realizarea planurilor de acțiuni; procesul decizional și coordonarea activităților în realizarea obiectivelor; controlul și măsurarea rezultatelor activităților*. A fost acordată consultanță și suport autorităților locale în domeniul planificării în administrația publică locală, în eficientizarea procesului decizional, asigurarea transparenței în activitatea autorităților publice locale.

Un obiectiv important al proiectului a fost acordarea asistenței metodice autorităților publice locale. În cadrul acestui obiectiv au fost elaborate și publicate 5 lucrări:

1. Șaptefrați T., Balan O., Savca T., Deliu T., Țap Iu., Popovici A., Dulșchi I., Andrievschi L., „Instrumente de bună guvernare la nivel local”. Ghidul practic pentru autoritățile publice Locale. Ed. „Garomond-Studio, Chișinău, 2017. 220 p.

2. Balan O., Șaptefrați T., Savca T., Deliu T., Țap Iu., Popovici A., Dulșchi I., Andrievschi L., „Administrația publică locală”. Manual pentru autoritățile publice locale. Ed. „Garomond-Studio”, 2018. 250 p.

3. Savca T., „Politici publice locale”. Suport metodic pentru autoritățile publice locale. Ed. „Garomond-Studio”, 2018. 220 p.

4. Șaptefrați T., „Administrația publică locală și dezvoltare durabilă”. Suport metodic pentru autoritățile publice locale. Ed. „Garomond-Studio”, 2018. 220 p.

5. Balan O., Savca T., Deliu T., Țap Iu., Popovici A., Dulșchi I., Andrievschi L., Buna guvernare la nivel local prin prisma optimizării proceselor administrative. Chișinău. Tipografia „Garomont-Studio”, 2018. 164 p.

Pe parcursul implementării proiectului (2015-2018) au fost organizate și desfășurate 3 mese rotunde și 2 conferințe științifico-practice internaționale cu publicarea materialelor conferințelor:

1. Masa rotundă: „Descentralizare și autonomie locală: oportunități și probleme”, 15 mai 2015;

2. Masă rotundă „Consolidarea capacităților administrației publice locale în contextul implementării Strategiei de Reformă a administrației publice (2016-2020)” din 12 decembrie 2016, realizată în cadrul Consiliului Raional Leova (cu participarea a 25 UAT);

3. Masa rotundă „Buna guvernare la nivel local prin prisma optimizării proceselor administrative” din 5 decembrie 2017 organizată în cadrul Consiliului raional Glodeni cu participarea raioanelor Fălești, Rîșcani și Edineț.

1. Conferința internațională științifico-practică din 3-4 decembrie, 2015 „Consolidarea administrației publice locale: instrumente și mecanisme” Chișinău, 2015

2. Conferința științifico-practică cu participare internațională: „Consolidarea administrației publice locale și perspectivele europene ale Republicii Moldova”. 23 noiembrie 2018. Chișinău, 2018

Rezultatele cercetărilor științifice ale membrilor echipei de cercetare au fost diseminate în cadrul a 19 conferințe științifice, inclusiv internaționale – 8.

În aceeași ordine de idei menționăm că, *au fost elaborate și publicate 19 articole în reviste naționale (Categorie C), 48 rapoarte la conferințe în culegeri naționale, internaționale și 3 publicații în reviste cu impact*.

Rezultatele cercetărilor au fost diseminate în cadrul a 2 emisiuni radiofonice la postul de radio Moldova 1 (*Emisiunea „Spațiu public” consacrată zilei autonomiei locale din 12 februarie, 2018; Emisiunea “Loc de dialog” din 22 mai 2018*).